

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Paulo primo eremita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

eiusq; nerui adeò contrahebantur, vt manus suas ad se reducere non posset. Sanctos verò suos Dominus ita curauit & illuminauit, vt omnibus quasi nihil passi viderentur.

Tunc exclamauit Martianus: Heu me, vincimur: sed adhuc vnum superest. Iubet ergò amphitheatrum preparari: in quod ingressus, iubet in sanctos omne genus ferarum immitti. At ferae laxatae, nihil læserunt sanctos, immò verò illorum pedes lingebant. Hæc videns præses, conuocans omnes magistratus ciuitatis, iubet omnes custodias perscrutari, & personas iam morte dignas in amphitheatrum introumitti: atq; sanctos Dei inter diuersorum criminum reos & sacrilegos decollari præcepit. Tunc sanctus Iulianus cum socijs suis dixit: Gloria tibi Christe, qui nos ad hanc horam salutis perduxisti. Tunc venerabilis puer cum sancta matre sua dixit ad præsidem: Nota tibi facies nostras, quas in hoc seculo gratia Christi sic vides immutatas. Tua enim perfidia conabatur fœditatem nobis imponere: gratia verò & pietas Domini nostri Iesu Christi induit nos magna gloria & decore: vt in illa die cognoscas nos in gloria, cum tu fueris in pœna. Ità ergò sancti martyres capite plexi sunt. Cumq; hoc factum fuisset, statim terramotus extitit ingens, vt propè tertia pars ciuitatis à fundamentis subuerteretur, nec locus aliquis persistit, in quo idquod fuisset: accesserunt quoque fulgura & tonitrua & grando, quæ maximam partem incredulorum consumpserunt. Ipse autem præses Martianus seminiuus euasit: verum non post multos dies vermibus scatenus expirauit.

Sancti martyres decollantur.

Ea nocte venerunt sacerdotes ac religiosi viri, vt sanctorum reliquias colligerent, sed præ multitudine cadauerum, sanctorum corpora non agnouerunt. Positis ergò genibus, oratione completa, apparuerunt eis in specie virginum animæ sanctorum, & vnaquæque suo corpori in se dedit: sicque sanctæ reliquiae collectæ sunt. Domini verò gratia ita ordinauit, vt sanguis eorum, quasi lacteus panis, circa vnumquemque eorum congelaret: vt nec terra auderet os suum aperire ad sanctorum cruorem recipiendum, quia sceleratorum sanguine iam fuerat satiata. Sanctorum igitur corpora auferentes sacerdotes, sepelièrunt in ecclesia sub sacrosancto velamine altaris: vnde Domini pietas indeficientem fontem prodire iussit, cuius vndis sacrosanctum baptisterium inundatur. In quo loco ea diuina beneficia credentibus tribuuntur, vt si quis adueniat fide & credulitate plenus, cuiuslibet morbi statim consequatur medicinam. Nec silebo miraculum, quod ibi Dominus ad fidelium confirmandam fidem operari dignatus est: nec quisquam debet ambigere, quin idem hodieque efficiat. Decem leprosi iam excisis & putrefactis carnibus, ad fores adducti sunt, vt in die passionis eorum baptismi gratiam consequerentur. Completo igitur in eis sacramento, cum eos baiularent, quia manibus tangi non poterant, eam sunt adepti corporis sanitatem, vt vix quisquam mortaliū pulchrior videretur. Simul autem etiam vox audita est: Iuliani dilecti mihi fides hæc omnia promeruit, & his maiora merebitur. In eodem venerabili loco cæci illuminantur, & dæmones profligantur: neque ibi duntaxat, sed vbicunq; in nomine Domini Iesu Christi, & sancti eius Iuliani basilicæ constructæ sunt. Gloria ergò Christo, qui est fidelis in verbis suis, & tantam gloriam præstat sanctis suis, regnans cum Deo patre in vnitatem spiritus sancti, Amen.

X. leprosi sanantur.

I. Tomo Epistolari.

VITA S. PAULI PRIMI EREMITAE, AVTHORE D. HIERONYMO.

30. IANUAR.,
alij 15. Ianuarij.

Monachorum institutum antiquissimum.

INTER multos sæpè dubitatum est, à quo potissimum monachorum eremus habitari cœpta sit. Quidam enim aliis repetentes, à beato Elia & Iohanne sumpsere principium: quorum & Elias plus nobis videtur fuisse, quàm monachus, & Iohannes antè prophetare cœpisse, quàm natus est. Alij autem in quam opinionem vulgus omne consentit, asserunt Antonium huius propositi fuisse caput: quod ex parte verum est. Non enim tam ipse ante omnes fuit, quàm ab eo omnium incitata sunt studia. Amathas verò & Macarius, discipuli Antonij, quorum superior magistri corpus sepeliuit, etiam nunc affirmant, Paulum

Paulum quendam Thebæum, principem istius rei fuisse: quod non tam nomine, quam opinione nos quoque comprobamus. Nonnulli & hæc, & alia, prout voluntas tulit, iactant, subterraneo specu crinitum calcaneo-tenus hominem fuisse, & multa, quæ persequi ociosum est, incredibilia fingentes: quorum quia impudens mendacium fuit, ne refellenda quidem sententia videtur. Igitur quia de Antonio, tam Græco, quam Romano stylo, diligenter traditum est, pauca de Pauli principio & fine scribere disposui, magis quia res omissa fuit, quam fretus ingenio. Quomodo autem in media ætate vixerit, & quas satanæ pertulerit insidias, nulli hominum compertum habetur.

Sub Decio & Valeriano persecutoribus, quo tempore Cornelius Romæ, & Cyprianus Carthagine, felici cruore damnati sunt, multas apud Aegyptum & Thebaidam ecclesias tempestas sæua populata est. Voti tunc Christianis erat, pro Christi nomine gladio percuti. Verum hostis callidus tarda ad mortem supplicia conquirens, animas cupiebat iugulare, non corpora: & ut ipse, qui ab eo passus est, Cyprianus ait, volentibus mori, non permittebatur occidi. Cuius ut crudelitas notior fiat, duo memoriæ causa exempla subiecimus. Perseuerantem igitur in fide martyrem, & inter eculeos, laminasque victorem, iussit melle perungi, & sub ardentissimo sole ligatis manibus post tergum resupinari, scilicet ut muscarum aculeis cederet, qui ignitas sartagine antè superasset. Alium iuuenili ætate florentem, in amœnissimos hortulos præcepit abduci, ibique inter lilia cædentia & rubentes rosas, cum leni iuxta murmure aquarum serperet riuus, & molli sibilo arborum folia ventus præstringeret, super extractum plumis lectum resupinari, & ne se inde posset excutere, blandis serico nexibus irretitum relinqui. Quod cum, recedentibus cunctis, meretrix speciosa venisset, coepit delicatis stringere colla complexibus, & quod dictu quoque scelus est, manibus attrectare virilia: ut corpore in libidine concitato, se victrix impudica superiaceret. Quid ageret miles Christi, & quod se verteret, nesciebat. Quem tormenta non vicerant, superabat voluptas. Tandem cælitus inspiratus, præcisam morsu linguam in osculantis se faciem expuit, ac sic libidinis sensum succedens doloris magnitudo superavit.

Exempla duo
atrocissimæ
persecutio-
nis.

Inuidia mar-
tyris virtus.

Peridem ergo tempus, quo talia gerebantur, apud inferiorem Thebaida, cum sorore iam viro tradita, post mortem amborum parentum, in hereditate locupleti Paulus relictus est annorum circiter quindecim, literis tam Græcis quam Aegyptiacis apprime eruditus, mansueti animi, DE VM valde amans: & cum persecutionis procella detorneret, in villam remotiorem & secretiorem secessit. Verum quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? Sororis maritus coepit prodere velle, quem celare debuerat. Non illi vxoris lachrymæ, non communitio sanguinis, non spectans cuncta ex alto Deus, ab scelere reuocauit. Ad hæc instabat crudelitas, quæ pietatem videbatur imitari. Quod ubi prudentissimus adolescens intellexit, ad montium deserta confugiens, dum persecutionis finem præstolaretur, necessitatem in voluntatem vertit, ac paulatim progrediens, rursusque subsistens, atque hoc idem sæpius faciens, tandem reperit saxeam montem, ad cuius radicem haud procul erat grandis spelunca, quæ lapide claudebatur. Quo remoto, (ut est cupiditas hominum occulta cognoscere) auidius explorans, animaduertit intus grande vestibulum, quod aperto desuper cælo, patulis diffusa ramis vetus palma contexerat, fontem lucidissimum ostendens: cuius riuum tantummodo foras erumpentem, statim modico foramine, eadem quæ genuerat, aquas terra sorbebat. Erant præterea per exesum montem haud pauca habitacula, in quibus scabræ iam incudes & mallei, quibus pecuniæ olim signatæ, visabantur. Hunc locum Aegyptiorum literæ ferunt furtiuæ monetæ officinam fuisse ea tempestate, qua Cleopatram iunctus est Antonius. Igitur adamat, quasi quod à Deo sibi offerretur, habitaculo, omnem ibidem in orationibus & solitudine duxit ætatem, cibum & vestimentum ei palma præbebat. Quod non cui impossibile videatur, Iesum testor & sanctos angelos eius, in ea eremi parte, quæ iuxta Syriam Saracenis iungitur, vidisse me monachos, de quibus vnus per triginta annos clausus, hordeaceo pane & lutulenta aqua vixit. Alter in cisterna veteri, quam gentili sermone Syri cubam vocant, quinque caricis per singulos dies sustentabatur. Hæc igitur incredibilia esse videbuntur his, qui non crediderint, quia omnia possibilia sunt credentibus.

Acneid. 3.
Affinis vult
Pauli pro-
dere.

Vide hic mi-
ram Monachorum ab-
stinentiæ &
ciborum de-
lectum.

Marc. 9.

Sed ut ad id redeam, vnde digressus sum, cum iam centum tredecim annos beatus Paulus vitam cælestem ageret in terris, & nonagenarius in alia solitudine Antonius

T mora-

moraretur, vt ipse afferere solebat, hæc in mentem eius cogitatio incidit, nullum vltra se perfectum monachum in eremo confedisse. At illi per noctem quiescenti reuelatum est, esse alium vltius multo se meliorem, ad quem visendum deberet proficisci. Illic erumpente luce, venerabilis senex infirmos artus baculo regente sustentans, cœpit ire velle, quò nesciebat. Et iam media dies, coquente desupèr sole, feruebat, nec tamen à cœpro itinere abducebatur, dicens: Credo in Deum meum, quòd seruum suum, quem mihi promisit, ostendet. Nec plura his, conspicit hominem equo mixtum, cui opinio poetarum Hippocentauro vocabulum indidit. Quo viso, salutaris impressione signi armat frontem, & Heus tu, inquit, quanam in parte hic seruus Dei habitat? At ille barbarum nescio quid infrendens, & frangens potiùs verba, quàm proloquens, inter horrentia ora senis blandum quesitum alloquitur, & dextere protensione manus cupitum iadacat iter, & sic patentes campos volucris transmittens fuga, ex oculis mirantis euauit. Verùm hec vtrum diabolus ad terrendum eum simulauerit, an (vt solet) eremus monstrosum animalium ferax, istam quoque signat bestiam, incertum habemus.

Signo crucis armat frontem.

Stupens itaque Antonius, & de eo quod viderat, secum voluens, vltius progreditur. Nec mora, inter saxosam conuallem haud grandem homunculum videt, aduncis naribus, fronte cornibus asperata, cuius extrema pars corporis in caprarum pedes desinebat. Infra usque & hoc Antonius spectaculo, scutum fidei & lorica spei, vt bonus praeliator arripuit: nihilominus memoratum animal, palmarum fructus eidem ad viaticum, quasi pacis obsides, afferrebat. Quo cognito, gradum pressit Antonius, & quisnam esset, interrogans, hoc ab eo responsum accepit: Mortalis ego sum, & vnus ex accolis eremi, quos vario delusa errore gentilitas, Faunos, Satyrosque & Incubos vocans, colit. Legatione fungor gregis mei: precamur, vt pro nobis communem Deum depreceris, quem pro salute mundi venisse cognouimus, & in vniuersam terram exijt sonus eius. Talia eo loquente, longæus viator vbertim faciem lachrymis rigabat, quas magnitudo lætitiæ, indices cordis effuderat. Gaudebat quippe de Christi gloria, & de interitu satanæ, simulque admirans, quòd eius posset intelligere sermonem, & baculo humum percutiens, aiebat: Væ tibi Alexandria, quæ pro Deo portenta veneraris. Væ tibi ciuitas meretrix, in quam totius orbis dæmonia cõfluxere. Quid nunc dictura es? Bestia Christum loquuntur, & tu pro Deo portenta veneraris. Necdum verba compleuerat, & quasi penigero volatu petulcum animal aufugit. Hoc nè cuiquam ob incredulitatem scrupulum moueat, sub rege Constantino, vniuerso mundo teste, defenditur. Nam Alexandriam istiusmodi homo viuus perductus, magnum populo spectaculum præbuit, & postea cadauer exanime, nè calore æstatis dissiparetur, sale infuso, Antiochiam, vt ab Imperatore videretur, allatum est.

Monstrum.

Ephes. 6.

S. Paulus in spelunca degit. 1. iohan. 4.

Sed, vt propositum persequar, Antonius cœptam regionem pergebat, ferarum tantum vestigia intuens, & eremi latam vastitatem, quid ageret, quò verteret gradum, nesciebat. Iam altera effluserat dies. Restabat vnum, vt de feri se à Christo non posse, consideret. Pernox secundas in oratione exegit tenebras, & dubia adhuc luce, procùl intueatur lupam, sitis ardoribus anhelantem, ad radicem motis irrepere. Quam sequutus oculis, & iuxta speluncam, cum fera abiisset, accedens, intrò cœpit adspicere, nihil curiositate proficiente, tenebris arcantibus visum. Verùm (vt scriptura ait) perfecta dilectio foràs mittit timorem, suspensò gradu, & anhelitu temperato, callidus explorator ingressus, ac paulatim progrediens, sepiusque subsistens, sonum aure captabat. Tandem per cæcæ noctis horrorem procùl lumen intuitus, dum audijs properat, offensus in lapidem pede, strepitum concitauit: post cuius sonitum beatus Paulus ostium, quod patebat, occludens, fera obfirmavit. Tunc verò Antonius præforibus corruens, vsque ad sextam, & eo amplius horam, aditum precabatur, dicens; Qui sim, vnde vel cur venerim, nõlli. Scio me non mereri conspectum tuum: tamen nisi videro, non recedam. Qui bestias recipis, hominem cur repellis? Quesiui, & inueni: pulso, vt aperiatur. Quod si non impetro, hic moriar ante postes tuos: certè sepelies vel meum cadauer.

Talia perstabat memorans, fixusque manebat.

Ad quem responsum paucis ita reddidit heros;

Admittit Antonium Paulus.

Nemo sic petit, vt minetur: nemo cum lachrymis iniuriam vel calumniam facit. Et miraris si non recipiam, cum moriturus adueneris? Sic arridens Paulus, patefecit ingressum. Quo aperto, dum in mutuos miscentur amplexus, proprijs se salutauere nominibus:

bus? gratiæ Domino in commune referuntur. Et post sanctum osculum residens Paulus cum Antonio, ita exorsus est;

En quem tanto labore quæstisti, putridis senectute membris operit inculca canities. En vides hominem, pulverem mox futurum. Verum quia charitas omnia sustinet, narra mihi, quæso, quomodo se habeat humanum genus: an in antiquis vrbibus noua recta confurgant? quo mundus regatur imperio? an supersint aliqui, qui demonum errore rapiantur. Inter has fermocinationes suspiciunt alitem coruum in ramo arboris confedis: qui indè leniter subuolans, integrum panem ante mirantium ora deposuit. Post cuius abscessum? Eia, inquit Paulus, Dominus nobis prandium misit, verè pius, verè misericors. Sexaginta iam anni sunt, quod accipio dimidij semper panis fragmentum: verum ad aduentum tuum militibus suis Christus duplicauit annonam. Igitur, Domino gratiarum actione celebrata, super vitrei marginem fontis vterque confedit. Hic verò quis frangeret panem, oborta contentio, penè diem duxit in vespèrum. Paulus more cogebat hospitij, Antonius iure refellebat ætatis. Tandem consilium fuit, vt apprehenso eregionè pane, dum ad se quisq; nititur, pars cuique sua remaneret in manibus. Dehinc paululum aquæ in fonte prono ore libauerunt: & immolantes DEO sacrificium laudis, noctem transegere vigilijs. Cumque iam esset terræ redditus dies, beatus Paulus ad Antoniũ sic loquutus est: Olim te frater in istis regionibus habitare sciebam? Olim te conferuum mihi promiserat Deus? sed quia iam dormitionis meæ tempus aduenit, & quod semper cupiebam dissolui, & esse cum Christo, peracto cursu superest mihi corona iustitiæ, tu missus es à Domino, qui humo corpusculum meum tegas, immò terræ terram reddas.

His Antonius auditis, flens & gemens, nè se desereret, atque vt comitem talis itineris acciperet, precabatur. Et ille, Non debes, inquit, querere quæ tua sunt, sed quæ aliena. Expedit quidem tibi, sarcina carnis abiecta, agnum sequi? sed & cæteris expedit fratribus, vt tuo instituantur exemplo. Quamobrem, quæso, perge, nisi molestũ est, & pallium, quod tibi Athanasius episcopus dedit, ad inuoluendum corpusculum meum defer. Hoc autem beatus Paulus rogauit, non quod magnoperè curaret, vtrum rectum putresceret cadauer, an nudum? (quippe qui tanto temporis spatio, contextis palmarum folijs vestiebatur) sed vt à se recedenti mœror suæ mortis leuaretur. Stupefactus ergò Antonius, quod de Athanasio & pallio eius audierat, quasi Christum in Paulo videns, & in pectore eius Deũ venerans, vltra responderi nihil ausus est: sed cum silentio lachrymans, ex oculatis eius oculis, manibusq; ad monasteriũ, quod postea à Saracenis occupatum est, rediebat. Neque verò gressus sequebantur animum, sed quauis corpus inane ieiunijs, seniles etiam anni frerant, tamen animo vincebat ætatem. Tandem fatigatus & anhelus, ad habitaculum suum confecto itinere peruenit. Cui cum duo discipuli, qui ei longo iam tempore ministrare consueuerant, occurrissent, dicentes: Vbi tantũ moratus es pater? respondit: Væ mihi peccatori, qui falsi monachi nomen fero. Vidi Eliam, vidi Iohannem in deserto, & verè vidi Paulum in paradiso. Et sic ore compresso, & manu verberas pectus, ex cellula pallium protulit: rogantibusq; discipulis, vt plenius quidnam rei esset exponeret, ait: Tempus tacendi, & tempus loquedi. Tunc egressus foras, & ne modicum quidem cibi sumens, per viam qua venerat, regressus est, illum sitiens, illum videre desiderans, illũ oculis ac mente contemplans. Timebat enim, quod euenit, nè se absente, Christo debitum spiritum redderet.

Cumque iam dies alia illuxisset, & trium horarum spatio viam remeauisset, vidit inter angelorum cateruas, inter Prophetarũ & Apostolorum choros niueo Paulum candore fulgentem, in sublime conscendere. Et statim in faciem suam pròcidens, sabulum capiti superiaciebat, ploransque & eiulans, aiebat: Cur me Paule dimittis? Cur in salutatus abis? Tam tardè notus, tam citò recedis? Referebat postea beatus Antonius, tanta se velocitate, quod reliquum erat viæ cucurrisse, vt instar auis peruolasset: nec immeritò. Nam introgressus speluncam, vidit gēbus complicatis, erecta ceruice, extensisq; in altum manibus, corpus exanime. Ac primũ & ipse viuere cum credens, pariter orabat. Postquàm verò nulla, vt solebat, suspiria precantis audiuit, in flebile osculum ruens, intellexit quod etiam cadauer sancti Deum, cui omnia viuunt, officioso gestu precabatur. Igitur obuoluto & prolato foras corpore, hymnos quoque & psalmos de Christiana traditione decantans, contristabatur Antonius, quod sarculum, quo terram

1. Corin. 13

Coruus panem adfert Paulo.

Philip. 1. 2. Tim. 4.

Obserua, vt per spiritũ didicerit absentia.

Ecces 3.

Anima eius in celos ascendit.

En vt corpus exanime Dei flexis genibus precatur.

foderet, non haberet: fluctuansque vario mentis astu, & secum multa reputans; dicebat: Si ad monasterium reuertar, tridui iter est: si hic maneam, nihil ultra proficiam. Moriar ergo, vt dignum est; & iuxta bellatorem tuum, Christe, ruens, extremum halitum fundam.

Talia eo animo voluente, ecce duo leones, ex interioris cremi parte currentes, volantibus per colla iubis, ferebantur: quibus ad spectis, primo exhorruit. Rursusque ad Deum referens mentem, quasi columbas videret, mansit intrepidus. Et illi quidem directo cursu, ad cadauer beati senis substiterunt; adulantibusque caudis circa eius pedes accubere, stremitu ingenti rugientes; prorsus vt intelligeret eos plangere quomodo poterant. Deinde haud procul ceperunt humum pedibus scalpere: arenamque certatim egerentes, vnus hominis capacem locum foderunt: ac statim quasi mercedem pro opere postulantes, cum motu aurium, ceruice deicta, ad Antonium perrexerunt, manus eius pedesque lingentes. At ille animaduertit, benedictionem eos a se precari: nec mora, in laudationem Christi effusus, quod muta quoque animalia Deum esse sentirent, ait; Domine, sine cuius nutu nec folium arboris defluit, nec vnus passerum ad terram cadit, da illis, sicut tu scis. Et manu annuens eis, vt abirent, imperauit. Cumque illi recessissent, sancti corporis oneri seniles curuauit humeros, & deposito eo in fossam, desuper humum congregans, tumulum ex more composuit. Postquam autem alia dies illuxit, ne quid pius haeres ex intestati bonis non possideret, tunicam eius sibi vendicauit, quam in sportarum modum de palmæ folijs ipse sibi contexerat: ac sic ad monasterium reuersus, discipulis cuncta ex ordine replicauit, diebusque solennibus Paschæ & Pentecostes semper Pauli tunica vestitus est. Libet in fine opusculi eos interrogare, quæ sua patrimonialia ignorant, qui domos marmoribus vestitis, qui vno filo villarum insuunt prædia; huic seminudo quid vnquam defuit? Vos gemma bibitis; ille naturæ cœcauis manibus satisfacit. Vos in tunicis aurum textitis; ille ne vilissimum quidem indumentum habuit mancipij vestri. Sed e contrario illi quidem pauperculo paradysus patet; vos auratos gehenna suscipiet. Ille vestem Christi, nudus licet, tamen seruaui: vos vestiti sericis, indumentum Christi perdidistis. Paulus vilissimo puluere coopertus iacet, resurrecturus in gloriam; vos operosa saxi sepulcra premunt, cum vestris opibus arsfuros. Parcite, quæso, vobis; parcite saltem diuitijs, quas amatis. Cur & mortuos vestros auratis obuoluitis vestibus? cur ambitio inter luctus lachrymasque non cessat? An cadauera diuitum nisi in serico putrescere nesciunt? Obsecro, quicumque hæc legis, vt Hieronymi peccatoris memineris: cui si Dominus optionem daret, multo magis eligeret tunicam Pauli cum meritis eius, quam regum purpuram cum pœnis suis.

VITA SANCTI PATRIS NOSTRI MARTIANI
PRESBYTERI, QUI FUIT OECONOMVS MAGNAE
Ecclesiae Constantinopolitanae, auctore Simeone Metaphrasste.

IANVAR. 10.

Ornamenta
vrbium.

VNT quidem multa quoque alia, quæ hanc regiam exornant ciuitatem, Imperatorum sedes & opes, & omne genus pulchritudo, situsque & magnitudo, & moenia, quæ sunt hostili manu potentia. Nihil autem ei adfert æquè magnum decus & ornamentum, atque vita virorum bonorum & virtutis amantium. Ij enim maiorem quidem adferunt delectationem, & maiorem etiam admirationem: quin etiam maiorem pariunt vtilitatem. Propterea maior est gloria ciuitatis, ornari potius viris pijs & religiosis, quam murorum propugnaculis. Atque ea quidem multos viros tulit præclaros, qui eam decorant varijs virtutis ornamentis: ex quibus si quis primos accuratè elegerit, & ijs vitam Martiani conferre, vel etiam præferre voluerit, is mihi non videatur à recto excidere iudicio. Quod autem sit non mala de eo nota, sed recta sententia, ipse, vt aiunt, ostendet, eritque procedens fide digna oratio.

Martiani
patria, Pa-
rentes.

Hic ergo Martianus floruit quidem tempore eius, cui fuit idem nomen, nempe Martiani, qui tunc erat dominus Romani imperij. Patriam autem suam veterem Romam ab alto repetens à parentibus, (illi enim ex ea profecti, in hanc Constantinam ciuitatem, quæ